

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**
Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-361, 363,604
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

Ερ. Φ.: 272

**ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ**
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Αθανάσιο (Νάσο) Ηλιόπουλο
2. Βουλευτή κ. Δημήτριο Τζανακόπουλο
3. Βουλευτή κα Μερόπη Τζούφη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 7004/15.7.2026 Ερώτηση με θέμα:
«Εγκατάλειψη και ανεπαρκής προστασία του αρχαιολογικού χώρου και των μνημείων του Μαραθώνα».

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 7004/15.7.2026 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ Αθανασίου (Νάσου) Ηλιόπουλου, Δημητρίου Τζανακόπουλου, Μερόπης Τζούφη, και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο επισκέψιμος αρχαιολογικός χώρος του ιερού των Αιγυπτίων θεών βρίσκεται στην περιοχή του Μικρού Έλους στη Μπρεξίζας και στο βόρειο όριο του διαρρέεται από το ρέμα Ροκφέλερ (με κατεύθυνση από Α - Δ), το οποίο εκβάλλει στον Ν. Ευβοϊκό κόλπο. Η περιοχή του πεδίου της Μάχης του Μαραθώνα εκτείνεται 1600μ. περίπου βορειότερα, μεταξύ του αρχαιολογικού χώρου του Τύμβου των Αθηναίων Μαραθωνωμάχων και του Μεγάλου Έλους στην περιοχή του Σχινιά.

Η περιοχή προστατεύεται δυνάμει της Υ.Α. αρ. ΥΠΠΟΑ/ ΓΔΑΠΚ/ ΔΙΠΚΑ/ ΤΠΚΑΧΜΑΕ/ Φ57/102318/61744/4442/1118 «Έγκριση οριοθέτησης του χερσαίου και ενάλιου αρχαιολογικού χώρου Μαραθώνα, Δήμου Μαραθώνα, Περιφέρειας Αττικής» (ΦΕΚ 60/ΑΑΠ/2016). Για την προστασία του αρχαιολογικού χώρου της Μπρεξίζας, ο οποίος κηρύχθηκε αρχικά το 1977 με το ΦΕΚ 866/Β/12-9-1977 «Περί χαρακτηρισμού ως αρχαιολογικού χώρου της περιοχής Μαραθώνα από τη θέση Έλος Μπρεξίζας μέχρι το σύγχρονο χωριό του Μαραθώνα» και πλέον περιλαμβάνεται στον αρχαιολογικό χώρο Μαραθώνα, έχουν θεσμοθετηθεί Ζώνες Α και Β προστασίας (ΦΕΚ112/Β/21-2-1992 «Καθορισμός Ζωνών Α και Β Προστασίας του Αρχαιολογικού Χώρου στη θέση Μπρεξίζα Νέας Μάκρης».

Το ρέμα Ροκφέλερ χωρίζει τον επισκέψιμο αρχαιολογικό χώρο του ιερού των Αιγυπτίων θεών από την ξενοδοχειακή μονάδα Golden Coast, η οποία ανεγέρθηκε σταδιακά από το 1968 έως το 2008. Ο αρχαιολογικός χώρος του ιερού, η είσοδος του οποίου βρίσκεται νοτιοανατολικά, περιλαμβάνει μεγάλο λουτρικό συγκρότημα, που διερευνήθηκε το 1974, ενώ από το 2001 έως το 2009 ήρθε στο φως το κυρίως τμήμα του (κεντρική βαθμιδωτή κατασκευή με ισχυρό περίβολο και τέσσερις μνημειακούς πυλώνες, καθώς και μεγάλος αύλειος χώρος με μνημειώδες πρόπυλο και βοηθητικούς χώρους). Ο χώρος οργανώθηκε ως επισκέψιμος με τη διαμόρφωση διαδρομών περιήγησης, οι οποίες το 2019 ανακατασκευάστηκαν. Έως και σήμερα ο χώρος του ιερού συνεχίζει να ανασκάπτεται συστηματικά από την εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία.

Αναφορικά με τον καθαρισμό και την προστασία του ρέματος επισημαίνεται ότι αρμόδια είναι η Περιφέρεια Αττικής. Η Εφορεία ενημέρωσε, το 2021, τους αρμόδιους φορείς για το ζήτημα της ρύπανσης του ρέματος Ροκφέλερ. Άμεσα προέβη σε αυτοψία η Διεύθυνση Υγειονομικού

Ελέγχου & Περιβαλλοντικής Υγιεινής της ΠΕ Ανατολικής Αττικής και ακολούθως το Τμήμα Ελέγχου, Μετρήσεων και Υδροοικονομίας Περιβάλλοντος, και προχώρησαν σε ενέργειες για την προστασία του ρέματος.

Επιπλέον, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, προκειμένου να εξασφαλισθεί η αντιπλημμυρική προστασία του αρχαιολογικού χώρου και κατ' επέκταση να αντιμετωπισθεί το ζήτημα της στασιμότητας των υδάτων ζητούν, κατ' επανάληψη, από την αρμόδια Δ/ση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Αττικής τον καθαρισμό του ρέματος Ροκφέλερ (κοπή καλαμιών και απομάκρυνση φερτών υλικών χειρωνακτικά για το τμήμα του ρέματος εντός του αρχαιολογικού χώρου). Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής μεριμνά για τον συνεχή καθαρισμό του αρχαιολογικού χώρου, με πόρους του ΥΠΠΟ.

Επίσης, στο πλαίσιο του έργου «Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, έργα ομβρίων περιοχής Νέας Μάκρης», ενταγμένου από τις 23.06.2026 στο Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027» προβλέπεται η διευθέτηση του ρέματος Ροκφέλερ με την αποκατάσταση της ιστορικής του κοίτης προς το ξενοδοχείο Golden Coast. Το έργο θα υλοποιηθεί από τη Διεύθυνση Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών. Είναι σε εξέλιξη η σύνταξη Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Δ/σης Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών και της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής για τη δημιουργία υποέργου Αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών κατά την εκτέλεση του τεχνικού έργου, προϋπολογισμού 2.054.400,00 ευρώ.

Αναφορικά με τον θολωτό τάφο στον Αρνό Μαραθώνα η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής έχει ολοκληρώσει, το 2018, την αποτύπωση του μνημείου και έχει εκπονήσει την αρχιτεκτονική μελέτη για τη «Διαμόρφωση αρχαιολογικού χώρου του Μυκηναϊκού τάφου Αρνού Μαραθώνος» (αντικατάσταση του κελύφους προστασίας και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου) και τη μελέτη συντήρησης. Στην παρούσα φάση, είναι σε εξέλιξη η ολοκλήρωση απαλλοτρίωσης, η οποία βρίσκεται στο στάδιο καθορισμού τιμής μονάδος αποζημίωσης, προκειμένου να προγραμματιστεί έργο ανάδειξης του μνημείου.

Για τον υπαίθριο αρχαιολογικό χώρο του Τροπαίου, όπου υπάρχει σύγχρονο αντίγραφο του «Τροπαίου», ερείπια φράγκικου πύργου και ο Ι.Ν. της Μεσοσπορίτισσας, η πρόσβαση γίνεται από ασφαλτοστρωμένο δρόμο. Το σωζόμενο τμήμα του αρχαίου Τροπαίου της Μάχης του Μαραθώνα εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Μαραθώνα.

Αναφορικά με το Αρχαιολογικό Μουσείο Μαραθώνα, επισημαίνεται ότι διαθέτει επαρκείς χώρους υγιεινής στο υπόγειο, και ειδικά διαμορφωμένο WC ΑμεΑ προσβάσιμο από την αυλή του Μουσείου. Για την πρόσβαση των επισκεπτών ΑμεΑ στο κτήριο του Μουσείου υπάρχει αναβατόριο, το οποίο λειτουργεί.

Τέλος, πρόσθετα αναφέρεται ότι στους αρχαιολογικούς χώρους Μαραθώνα περιλαμβάνονται το νεκροταφείο των Μεσοελλαδικών τύμβων Βρανά, παράπλευρα του Αρχαιολογικού Μουσείου, και το Πρωτοελλαδικό νεκροταφείο στο Τσέπι, προστατευόμενα και τα δύο με στέγαστρα υψηλών προδιαγραφών, στα οποία έγιναν εργασίες συντήρησης το 2020. Επίσης, ο σημαντικός, από ιστορικής απόψεως, χώρος του Τύμβου των Αθηναίων Μαραθονομάχων είναι διαμορφωμένος και επισκέψιμος.

Από τα ανωτέρω γίνεται σαφές ότι το Υπουργείο Πολιτισμού μεριμνά συνεχώς για την προστασία των εγκαταστάσεων και την περαιτέρω ανάδειξη όλων των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων του Μαραθώνα.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
3. ΔΑΜΕΕΠ
4. ΕΦΑ Ανατ. Αττικής